

Tárgy: eljárási szabályok megsértése, közhatalmi szervek (bírók stb.) tekintélyének lejáratása

BUDAPESTI REGIONÁLIS FEGYELMI BIZOTTSÁG FEGYELMI TANÁCSA

Ügyszám: **2024. F.235/5.**

A Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság Fegyelmi Tanácsa a [...] budapesti ügyvéd ellen folyamatban lévő fegyelmi eljárásban 2025. január 31. napján tárgyalás tartása nélkül meghozta az alábbi fegyelmi

h a t á r o z a t o t :

A Fegyelmi Tanács megállapítja, hogy [...] eljárás alá vont ügyvéd **nem követett el fegyelmi vétséget**, ezért

a fegyelmi eljárást megszünteti.

Az eljárás során felmerült költséget a Budapesti Ügyvédi Kamara viseli.

I n d o k o l á s :

A bejelentés és az előzetes vizsgálat:

A törvényszék elnöke *2024. augusztus 16. napján kelt* levelében a Magyar Ügyvédi Kamara elnökéhez fordult, kifogásolva az eljárás alá vont ügyvédnek a bíróság előtt [...] számú eljárásban írt panasz beadványában foglaltakat. A bejelentő álláspontja szerint az eljárás alá vont ügyvéd az eljáró bíróval kapcsolatban az ügyvédi tisztséghez nem méltó, súlyosan sértő kijelentéseket tett. Leveléhez mellékelte az eljárás alá vont ügyvédnek a fenti számú eljárásban a bíróság elnökének címzett panaszbeadványát.

A Magyar Ügyvédi Kamara elnöke *2024. augusztus 28. napján* áttette az ügyet az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Budapesti Ügyvédi Kamarához.

A Budapesti Ügyvédi Kamara vezető fegyelmi biztosa *2024. szeptember 5. napján* ügyvédhez méltatlan beadvány kifogásolása tárgyában az előzetes vizsgálati eljárást hivatalból elrendelte, egyben felhívta az eljárás alá vont ügyvédet az észrevételei megtételére és az ügyben keletkezett, releváns iratai csatolására. Tájékoztatva az eljárás alá vont ügyvédet, hogy észrevétel tételére jogosult, míg az iratai megküldésére köteles.

Az előzetes vizsgálati eljárás elrendeléséről a bejelentő tájékoztatása megtörtént.

Az eljárás alá vont ügyvéd a fegyelmi eljárást kezdeményező határozatot átvette, észrevételt nem terjesztett elő, iratot nem csatolt.

A fegyelmi biztos a *2024. október 17. napján* kelt határozatával fegyelmi eljárást kezdeményezett.

A fegyelmi biztos álláspontja szerint az eljárás alá vont ügyvéd a panaszbeadványban foglaltakkal számos szakmai szabályt sértett, így ügyvédhez méltatlan beadványt nyújtott be, az ügyfél érdekeivel ellentétes magatartást tanúsított és nem tett eleget az iratcsatolási kötelezettségének, ezáltal megsértette az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Üttv.) 1. § (1) és (3) bekezdését, 40. § (1)-(2) bekezdését, valamint az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól szóló 6/2018. (III. 26.) MÜK szabályzat (a továbbiakban: ÜESZ) 2.1, 2.4, 2.5, 11.5, 12.1, 12.3, 13.1 pontjait, amellyel 3 (három) rendbeli szándékos fegyelmi vétséget követett el.

A fegyelmi biztos az Üttv. 127. § (1) bekezdése és a fegyelmi eljárásról szóló 20/2018. (XI. 26.) MÜK Szabályzat (a továbbiakban: FESZ) 22.1 pontja alapján indítványt tett az ügy tárgyalás tartása nélküli elbírálására.

A fegyelmi eljárást kezdeményező határozatot az eljárás alá vont ügyvéd nem vette át, így meghírusulási igazolás került kiállításra.

A fegyelmi eljárás kezdeményezéséről a bejelentő tájékoztatása megtörtént.

A Fegyelmi Tanács elnöke a fegyelmi eljárást kezdeményező határozatot az ügy irataival együtt 2024. november 5. napján átvette, majd ugyanaznap kelt intézkedésével az ügy tárgyaláson kívüli elbírálását kezdeményezte és egyben felhívta az eljárás alá vont ügyvédet, hogy 15 napon belül a fegyelmi eljárást kezdeményező határozatban foglaltakra és az abban írt végindítványra az észrevételeit tegye meg.

Az eljárás alá vont ügyvéd észrevételeiben a fegyelmi eljárás megszüntetését kérte, mert álláspontja szerint nem követett el fegyelmi vétséget.

A tényállás:

Az eljárás alá vont ügyvéd L.A. [...] terhelt védelmét látja el a lopás gyanúja miatt indult büntető ügyben. A terhelt letartóztatásának meghosszabbítására vonatkozó ügyészi indítvány tárgyában a bíróság nyomozási bírója által 2024. július 4. napján 10 órára kitűzött ülés megtartásának akadályát volt, tekintettel arra, hogy az ülés időpontjának BIR rendszerben történő rögzítése elmaradt, ezáltal a fogvatartott terhelt előállítása sem történt meg. A nyomozási bíró által másnapra, 2024. július 5. napján 10 órára kitűzött ülés megtartásra került, ahol az eljárás alá vont ügyvéd is jelen volt. A bíróság az ügyészi indítványnak helyt adott, a terhelt letartóztatását meghosszabbította.

Az eljárás alá vont ügyvéd 2024. július 10. napján kelt és a bíróság elnökéhez címzett beadványában panaszt tett és indítványozta az eljáró nyomozási bíróval szemben felülvizsgálati alkalmatlansági eljárás kezdeményezését.

Panaszában előadta, hogy az igen rövid időközre tekintettel feleslegesen szervezte át a napját, az ülésen ő maga csak a „biodíszlet” szerepét tölthette be, az érdemi védői felvetésekre a bíróságtól semmilyen visszajelzést nem kapott. Hangot adott azon véleményének, hogy a bíróság végzésének kihirdetésekor a letartóztatás meghosszabbításának szükségességét oly módon indokolta - „a Tisztelt Bíróság a letartóztatás meghosszabbításának szükségességét azzal indokolta, hogy a gyanúsított befolyásolható személy, mivel a büntügyi felügyelet szabályait a feleségének a biztatására szegte meg, de mivel a felesége időközben elhagyta, így fennáll annak a veszélye, hogy esetleges szabadon bocsátása vagy büntügyi felügyelet elrendelése esetén más (a bíróság által ki nem fejtett ismeretlen személy) befolyásolni tudná, ami miatt bűncselekményt követne el” - , amit nem, vagy csak igen nehezen lehetett értelmezni. Az eljárás alá vont ügyvéd a beadványában a bíróság döntésének szóbeli indokolását „stand up comedy szintű”-ként aposztrofálta.

Sérelmezte, hogy a bíróságnak nem sikerült intézkedni megfelelően az ülés kitűzéséről, „azonban ez sem lehetett annak indoka, hogy a Tisztelt Bíróság a védői felvetésekre csupán egy hatalmas lözeggel (a védői indítványok nem megalapozottak) reagált”.

Az eljárás alá vont ügyvéd megítélése szerint a fentiek okán sérült védencének a tisztességes eljáráshoz való joga. A panasz vizsgálása mellett a 6/2020. (V.25.) IM rendelet a bírói pályalkalmassági vizsgálatról 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján felülvizsgálati eljárás kezdeményezését javasolta a járásbíróság elnökének az érintett nyomozási bíró személyét illetően.

A Fegyelmi Tanács a fenti tényállást a rendelkezésre álló okiratok alapján aggálytalanul állapította meg.

A fegyelmi biztos végindítványa:

A fegyelmi biztos az eljárás alá vont ügyvéd terhére három rendbeli szándékos fegyelmi vétség megállapítását kérte, hivatkozással arra, hogy az eljárás alá vont ügyvéd ügyvédhez méltatlan beadványt nyújtott be, az ügyfél érdekeivel ellentétes magatartást tanúsított és nem tett eleget az iratcsatolási kötelezettségének sem, így megsértette az Üttv. 1. § (1) és (3) bekezdését, a 40. § (1)-(2) bekezdését, valamint az ÜESZ 2.1, 2.4, 2.5, 11.5, 12.1, 12.3 és 13.1 pontjait. Az eljárás alá vont ügyvéd az előzetes vizsgálati eljárásban a felelősségét nem vitatta, érdemi nyilatkozatot nem tett.

A büntetéskiszabás során enyhítő körülményt nem tárt fel, súlyosító körülményként kérte értékelni a többszörös halmazatot, valamint, hogy az eljárás alá vont ügyvéd korábban több alkalommal figyelmeztetésben részesült fegyelmi vétségek megvalósítása miatt.

Pénzbírság fegyelmi büntetés kiszabására tett indítványt, melynek összegét a fokozatosság elvének szem előtt tartásával kérte megállapítani. Kérte továbbá az eljárás alá vont ügyvéd eljárási költségekben való marasztalását is.

Az eljárás alá vont ügyvéd védekezése:

Az eljárás alá vont ügyvéd a fegyelmi felelősségét vitatta és az eljárás megszüntetését kérte. Elismerte ugyan, hogy a jelen fegyelmi eljárás alapjául szolgáló panaszában védőként a nyomozási bíró eljárásával és magatartásával szemben éles kritikát fogalmazott meg, azonban semmilyen emberi méltóságot sértő kifejezést nem használt. Álláspontja szerint a beadványa hangneme arányban állt a felháborodása mértékével és ha finomabban fogalmazott volna, úgy azt az elnök nem érezhette volna át.

A Fegyelmi Tanács döntése és jogi indoka:

A fegyelmi biztos indítványa nem megalapozott.

A fegyelmi eljárásról szóló 20/2018. (XI. 26.) MÜK Szabályzat (FESZ) 1.4. pontja értelmében a fegyelmi felelősség elbírálására – jogszabály, vagy szabályzat eltérő rendelkezése hiányában – **a fegyelmi vétség elkövetése idején hatályban lévő rendelkezéseket** kell alkalmazni.

A jelen ügyben kifogásolt ügyvédi magatartásra *2024. július 10. napján* került sor, így mind az anyagi jogi normák, mind az eljárás tekintetében az Üttv. és a FESZ rendelkezései az irányadóak.

Az **Üttv. 107. §** értelmében fegyelmi vétséget követ el az ügyvédi tevékenységet gyakorló, szüneteltető vagy az ügyvédi tevékenység felfüggesztése alatt álló kamarai tag vagy nyilvántartásba vett természetes személy, ha

a) az ügyvédi tevékenység gyakorlása során az e tevékenység gyakorlásából eredő, jogszabályban, a Magyar Ügyvédi Kamara Alapszabályában és a területi kamara alapszabályában (a továbbiakban együtt: alapszabály), vagy etikai szabályzatban meghatározott kötelességét szándékosan vagy gondatlanságból megszegi, (...)

Az **Üttv. 40. § (1) bekezdése** szerint az ügyvéd és az európai közösségi jogász a büntetőeljárásban a terhelt védőjeként eljárhat. A **(2) bekezdés** alapján a védői tevékenység ellátása során az ügyvéd és az európai közösségi jogász a terhelt védekezéshez való joga gyakorlásának keretei között a terhelt érdekeinek elsődlegessége alapján jár el.

Az **ÜESZ 2.1. pontja** kimondja, hogy az ügyvédi tevékenység gyakorlója köteles igénybe venni minden törvényes eszközt ügyfele jogai és jogos érdekei érvényesítéséhez, ennek keretében jogi képviselőt ellátása esetén az ellenérdekű fél jogi képviselőjével, annak hozzájárulása esetén vagy jogi képviselő hiányában közvetlenül az ellenérdekű féllel, továbbá – jogellenes befolyásolásuk nélkül – a tanúval, a szakértővel és az eljárás más résztvevőivel értekezhet és információkat cserélhet.

Az **ÜESZ 2.4. pontja** szerint az ügyvédi tevékenység gyakorlója nem tanúsíthat olyan magatartást, mely ellentétes az ügyfél jogos érdekével.

Az **ÜESZ 2.5. pontja** szerint az ügyvédi tevékenység gyakorlója betartja a közhatalmi eljárások rendjét, és tiszteletben tartja a közhatalmi szervek méltóságát.

Az **ÜESZ 11.5. pontja** rögzíti, hogy az ügyvédi tevékenység gyakorlójának a beadványa kirekesztő, emberi méltóságot sértő megállapításokat, közléseket nem tartalmazhat.

Az **ÜESZ 12.1. pontja** szerint az ügyvédi tevékenység gyakorlója a kamarai szervek szabályzatait és határozatait tevékenysége folytatása során köteles betartani.

Az **ÜESZ 12.3. pontja** alapján az ügyvédi tevékenység gyakorlója – függetlenül attól, hogy tesz-e nyilatkozatot – az ügyvédi kamara és szervei részére az ellene indult panasz-, illetve fegyelmi ügyben felhívásra az ügygel összefüggő iratokat – kamarai jogtanácsos, illetve jogi előadó esetében azon iratokat, amelyek felett rendelkezni jogosult – köteles becsatolni.

Az **ÜESZ 13.1. pontja** alapján az ügyvédi tevékenység gyakorlója tárgyalásai és eljárásai során hivatása hagyományainak megfelelően érintkezik a bíróságok, hatóságok tagjaival, valamint mindenki mással, akivel eljárása során kapcsolatba kerül, részükre a kellő megbecsülést és tiszteletet megadja, valamint azt saját hivatásával szemben is elvárja.

Magyarország Alaptörvényének XXVIII. cikk (3) bekezdése értelmében a büntetőeljárás alá vont személynek az eljárás minden szakaszában joga van a védelemhez. A védő nem vonható felelősségre a védelem ellátása során kifejtett véleménye miatt.

Tény, hogy az eljárás alá vont ügyvéd a kifogásolt panaszban írt véleményét a védelem érdekében, a védelem ellátása során, a nyomozási bíró tevékenységével összefüggésben fogalmazta meg, így őt önmagában ezért felelősségre vonni nem lehet.

A büntetőeljárásban a védő önálló szereplő. Funkciójának érvényesülése az igazságszolgáltatás rendeltetésszerű működésének és egyben a védelemhez való jog érvényesülésének nélkülözhetetlen előfeltétele. A védelem jogához kapcsolódóan e körben a **büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény** (Be.) rendelkezései az irányadók. A **Be. 3. § (1) bekezdése** értelmében a terheltnek a büntetőeljárás minden szakaszában joga van a hatékony védelemhez. A **Be. 42. § (4) bekezdése** értelmében a védő köteles - többek között - b) a terhelt érdekében minden törvényes védekezési eszközt és módot kellő időben felhasználni (...)

A fegyelmi eljárás alapját képező panaszbeadványban az eljárás alá vont ügyvéd védőként azon álláspontjának adott hangot, miszerint sérült a védencének a tisztességes eljáráshoz fűződő joga.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) az Emberi Jogok Európai Egyezményének 10. cikke kapcsán több ítéletében értelmezte a védelemhez való jog kereteit és korlátait az ügyvédi hivatás gyakorlásával összefüggésben. Az EJEB gyakorlata elfogadja, hogy az ügyvédek speciális státusza, központi szerepe az igazságszolgáltatásban indokolja a kamarák által előírt magatartási szabályokat, hiszen elvárható, hogy az ügyvédek hozzájáruljanak az igazságszolgáltatás megfelelő működéséhez, és fenntartsák a beléjük vetett bizalmat [Schöpfer v. Switzerland, no. 25405/94, § 33, 1998-III; Kyprianou v. Cyprus, no. 73797/01, § 173, 2005-XIII].

A kifogásolt védői magatartást azonban az ügy egészének fényében kell vizsgálni, beleértve a benne foglalt megjegyzések tartalmát és a kontextust, amelyben az elhangzik. Nem mellőzhető a kritikai megjegyzések kontextusának értékelésekor az, hogy a kifogásolt megjegyzésekre bírósági eljárásban került sor, "egy olyan fórumon, ahol az ügyfele jogait erőteljesen meg kellett védeni". [Simic v. Bosnia and Herzegovina, no 39764/20]

Észrevételében azt maga az eljárás alá vont ügyvéd is elismerte, hogy védőként valóban éles kritikát fogalmazott meg a nyomozási bíró eljárásával és magatartásával szemben, ezzel a hangvétellel nyomatékot adva a beadványában foglaltaknak.

A Fegyelmi Tanács megállapította, hogy a panaszbeadvány az ülés megtartásának akadályozottsága, majd a következő naptári napra halasztott ülés menete, a terhelt meghallgatásának körülményei, a védői felvetések figyelmen kívül hagyása és a letartóztatás meghosszabbítása miatt felfokozott és helyenként indulatos megfogalmazással íródott.

A panaszbeadvány ugyanakkor írásban, az ülést követően készült és a benne foglaltak nem a bíróságon, nyilvános tárgyaláson és a terhelt jelenlétében hangzottak el, amelynek jelen ügyben jelentőséget kellett tulajdonítani.

Az eljárás alá vont ügyvéd védői tevékenysége keretében a saját meglátása szerint szükséges intézkedést indítványozott, amelyet az arra hatáskörrel és illetékességgel eljáró bíróságnak nyilvánvalóan el kell bírálnia a beadvány stílusától függetlenül.

A Fegyelmi Tanács rámutat arra, hogy a szövegben a „*biodíszlet*” szó használatával az eljárás alá vont ügyvéd a büntető eljárásban saját magát és eljárásbeli szerepét minősíti, tekintettel arra, hogy szubjektív érzete szerint csak azért vehet részt az eljárásban, mert az a törvény előírása folytán kötelező.

Szokatlan szóhasználat egy ügyvédi beadványban, ahogyan a „*stand up comedy szint*” és a „*lózung*” kifejezések használata is, azonban figyelembe véve a mai magyar közbeszéd színvonalát, az a társadalom tagjai számára elfogadott.

Az eljárás alá vont ügyvéd panaszában a „Tisztelt Bíróság” kifejezés következetes használata mellett, mindössze két helyen utalt az eljáró tanácselnök személyére: „*A Tisztelt Bíróság már azon meglepődött (vagy inkább megsértődött), hogy védencem vallomást kívánt tenni (gondolom, hogy pénteken már a tanácselnök nem kívánt sokáig a bíróság épületében tartózkodni)*” (...) „*Lehetségesnek tartom, hogy a hőség megviseli a bíróságot is (bár a tanácselnökön a kiszáradás jeleit nem láttam, egyáltalán nem tűnt szomjasnak) és emiatt nem sikerülhetett intézkedni megfelelően az ülés kitűzésére, azonban ez sem lehet indoka annak, hogy a Tisztelt Bíróság a védői felvetésekre csupán egy hatalmas lózunggal (a védői indítványok nem megalapozottak) reagált.*”

Az eljárás alá vont ügyvéd fenti két megjegyzése ugyan valóban pikírt, azonban a panaszbeadvány kirekesztő, súlyosan sértő, lealacsonyító és durva kifejezéseket nem tartalmazott, ezáltal a nyomozási bíró emberi méltóságát nem sértette.

Tény, hogy az ügyvédi hivatásrend tagjaival szemben, ahogyan a társhivatásrendek esetében is, alapvető elvárás és követelmény, hogy a mondanivalót akár írásban, akár szóban a köznyelvet meghaladó szakmai színvonalon, választékosan és nyelvtanilag helyesen közöljék.

A Fegyelmi Tanács azonban az eljárás alapjául szolgáló panaszbeadványt összességében úgy ítélte meg, hogy az eljárás alá vont ügyvéd a tények összefoglalásán túlmenően azon véleményének kívánt nyomatékot adni, hogy az érdemi indokolás hiányában a védenca tisztességes eljáráshoz való joga sérült.

A Fegyelmi Tanács a fentiek alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy az eljárás alá vont ügyvéd által a panaszban használt egyes kifejezések, bár valóban sértik az ÜESZ 13.1 pontjában írt érintkezésre vonatkozó etikai követelményeket, de azt nem súlyosan és figyelemmel az ÜESZ 1.1 b) pontjában foglaltakra is (*ez a Szabályzat meghatározza (...) a 13. pontban azokat az elvárásokat, amelyek súlyos megsértése akkor képez fegyelmi vétséget, ha az az ügyvédségbe vetett közbizalom megingatásra vagy az ügyvédi hivatás méltóságának megsértésére alkalmas*”), a panaszban foglaltak az ügyvédségbe vetett közbizalom megingatására vagy az ügyvédi hivatás méltóságának megsértésére nem alkalmasak.

A Fegyelmi Tanács nem látta indokát annak sem, hogy az eljárás alá vont ügyvéd a bíróság elnökének címzett panaszával ügyfele jogos érdekével ellentétesen cselekedett volna. Az eljárás alá vont ügyvéd a panaszával épp arra világított rá, hogy védence ügyében álláspontja szerint milyen visszasságok történtek, mely által sérült védencének a tisztességes eljáráshoz való joga. Erre tekintettel a Fegyelmi Tanács az Üttv. 40. § (1)-(2) bekezdését, illetőleg az ÜESZ 2.4 pontjának megsértését sem állapította meg.

Az ÜESZ 12.3 pontja szerinti előírás tekintetében kétségtelen tényként kellett megállapítani, hogy az eljárás alá vont ügyvéd az eljárás során iratot nem csatolt. A Fegyelmi Tanács azonban úgy ítélte meg, hogy az üggyel kapcsolatos egyetlen releváns irat maga az elnöki panasz, amely a bejelentőtől már rendelkezésre állt, így azt az eljárás alá vont ügyvédnek szükségtelen lett volna ismételt csatolnia. A Fegyelmi Tanács ennek okán az okiratcsatolási kötelezettség megsértését nem állapította meg az eljárás alá vont ügyvéd terhére.

Tekintettel arra, hogy a Fegyelmi Tanács az eljárást megszüntette, az eljárási költséget a Budapesti Ügyvédi Kamara viseli a FESZ 40.6 pontja alapján.

A Fegyelmi Tanács határozata 2025. március 8. napján jogerős.

(Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság – 2024. F. 235.)